

POCEM! KAM DEŠ? BLBEČKU!

KAPITOLA DESÁTÁ

„Franto a to s námi nejede ani realizační tým?“ zeptal jsem se asi dost naivně. „Jaký realizační tým máš na mysli?“ „Vždyť víš, trenéra, zdravotníka, vedoucího mužstva ...“ Jak jsem to vyslovil, začalo mi hned docházet, že je to hloupá otázka. U mužstva, které nedá dohromady ani plnou jedenáctku, těžko hledat ostatní fungující věci. „Trenéra jsme ještě nedávno měli,“ povídá Franta a pokračuje: „Docela to s ním šlo. V mládí hrával třetí ligu, takže všemu dost rozuměl.“ „A kam se poděl?“ zachvátila mne zvědavost. „Rozuměl dobře fotbalu, přípravě, tréninkovým metodám a dávám, ale moc nerozuměl našim hráčům. Nemohl pochopit, jak je možné, že se občas na tréninku sejde třeba jen pět lidí. Byl z jiného fotbalového prostředí. Nesl těžce, že se mu kluci omlouvali kvůli práci a vždy se na ně hrozně naštvál. Nejraději by absentéry nechal sedět o zápasu na lavici, ale to nemohl, protože by neměl dost lidí do hry.“

„Začal je tedy trestat jinak. Kdo nepřišel trénovat, tak příště celou dobu jen běhal. Nenechal ho ani jednou kopnout do míčudy. A na to nejsou naši kluci stavěný. Začali rebelovat a pak už to byl jen kousek ke schválnostem a ukončení spolupráce. Ale je to škoda, potenciál tam byl. Léta jsme lepšího trenéra neměli. „A kdo to vzal po něm?“ „Nikdo. Nebo si myslíš, že venku stojí zástupy trenérů, co čekají, až se v Kotěhůlkách u nýmandů uvolní místo, aby mohli na plno rozvíjet své trenérské umění?“

Na to nebylo třeba odpovídat. Většinou se někdo z dřívějších zkušenějších hráčů našel a jen na úkor svého volného času, bez nároku na odměnu, začal s hráči, u kterých bylo rozvíjení schopností dávno za zenitem, pracovat. Každého trenéra ale mrzí, když se na jeho lekce a předávání zkušeností nechodí. Taky nacvičovat herní taktiku jen s jednou půlkou týmu a příště zase s druhou, příliš výsledků nepřináší. Ne, že by hráči nechtěli, prostě do toho vlezou pracovní nebo rodinné povinnosti a je po fotbale. Pokud nemáš v práci za šéfa fotbalového blázna, těžko mu vysvětlíš, že musíš na trénink, když ještě zakázka není hotová. „Jen si běž zakopat do meruny. Já tady zůstanu déle a dodělám to,“ taková slova asi málokdy uslyší zaměstnanec od šéfa.

A to už vůbec nemluvím o ženě. Občas sice může fotbal zvítězit před nákupy nebo návštěvou tchyně, ale když je ve škole vystoupení tvých dětí, o tréninku se nikdo rozumný ani zmiňovat nebude, nechce-li ve své milé probudit zkázonosného draka. On fotbal dokáže zabrat docela dost času, a když k tomu ještě připočítáš televizní zápasy, Ligu mistrů, UEFU, anglickou, německou a k tomu občas i tu naší, tak se to občas leckteré ženě, co s tebou sdílí domácnost, nemusí líbit. A že ji po sobotním mistráku vezmeš do hospody mezi stejné pacienty, jako jsi ty, se za kulturu opravdu počítat nedá.

Člověk za fotbalovou kariéru pár trenérů pozná. Některé si zapamatuješ, jiní skončí v propadlišti dějin. A jsou i tací, které z hlavy nedostaneš, i kdybys chtěl. Ať chápáno v dobrém, či špatném. I trenérské metody bývají různorodé. Když tě někdo honí po asfaltové silnici mezi vesnicemi v kopačkách a sám si za tebou jede na kole či mopedu nebo tě honí dvacetkrát do prudkého svahu, kam by se neodvážil možná ani kamzík, přemýšlíš, zda je to ještě ku prospěchu fotbalu.

Možná už jde o uspokojování psychopatických choutek nemocného člověka. Jsou ale i opačné metody, které tě dokáží pro kopanou opravdu zapálit. Sám brzy poznáš, že trénink přináší ovoce v podobě zlepšené hry a získávání bodů v tabulce. Pod takovým vedením je radost pracovat a fotbal dostává ten správný smysl. Nikdo mi nevymluví, že kvalitní trenér je minimálně z poloviny člověk, který umí naslouchat, umí motivovat a hlavně je ke svým hráčům skutečně empatický. Jsem přesvědčen, že tréninky metodou výcvikového programu armády, jsou dávno překonané a nic pozitivního rozhodně nepřináší. Alespoň ne v dlouhodobém měřítku. A nejhorší je, když jsou tyto experimenty aplikovány na ty nejmenší fotbalisty. Takovému kouči bych nejraději nakopal zadek vojenskou botou.

Hrál si někdy už pod trenérem, který v rámci herní situace vyžaduje změnu základního rozestavení? Ne? Tak to si o hodně přišel. Jsou dokonce i borci, kteří to po svých ovečkách vyžadují třikrát za zápas. Poletují kolem střídačky jak kolibříci v době rozmnožování, v ruce tabulku a fix a neustále kreslí šipky, které ukazují na dálku popleteným hráčům. Ti jejich myšlenku nejsou schopni pochopit, a místo aby zvolili správné řešení, běhají zmateně jak lesní včely. Hra se rozsype a pomoc, která měla pozvednout morálku mužstva, je naprosto kontraproduktivní. Zvrat se nezdaří a trenér to všem po zápase v kabině emotivně vysvětlí. Nikdy si nepřipustí, že jeho šipky by nepochopil ani geniální absolvent „matfyzu“. Ono všeho moc škodí, i ve fotbalu.

Trenér, který stojí celý zápas opřený ramenem o střídačku a jeho jediný projev emocí je, že ji obejde a opře se z druhé strany, také hráčům příliš neprospívá. K tomu udržuje výraz příslušníka hradní stráže a jen si občas udělá krátkou poznámku do pidinotýsku. Jeho protipólem je trenér, kterého osobně označuji jako dirigenta. Ten zase lítá od lavičky k lajně, než ho rozhodčí důrazně poučí o vymezené zóně. Na hráče neustále něco pokřikuje, hvízdá na ně, mlaská, luská prsty, dělá grimasy, že by mu Jim Carrey záviděl a k tomu neuvěřitelně gestikuluje. Ruce mu létají nahoru a dolů, zprava doleva a zase zpátky. Je to legrační představení. Hráči z toho sice pochopí jen minimum, ale těší je, že s nimi trenér zápas naplno prožívá.

Samotnou kapitolou je chování koučů k rozhodčím. Na velkých stadionech dává smysl vykázat neslušně se chovajícího trenéra mezi diváky. Tím je přerušena jeho role a ztráta, k ovlivňování zápasu bez telekomunikační techniky, je citelná. Zkus to ale udělat na vesnici. Mnohokrát tam ani žádnou tribunu nemají. Nadávající trenér je sice z lavičky vykázan, ale udělá pět kroků a stoupne si k zábradlí mezi diváky. Odtud se může opět beztrestně zapojit společně s fanoušky do remcání na výkon sudího a pokyny na lavičku může udílet klidně polohlasem.

Člověk si tisíckrát řekne, že bude v klidu, že se nebude na hřišti rozčilovat a dohadovat se, ale hra sama to zařídí jinak. Strhne tě a už jsi zase v tom. Všichni vidí, že bys potřeboval prášek pod jazyk na uklidnění. A když ještě narazíš na špatného rozhodčího, je k červené kartě jen krůček. O některých hráčích se vědělo dopředu, že je stačí jen malinko popíchnout, poškádlit, postrčit, načít a oni se už sami postarali o zbytek. Výsledkem bylo vyloučení a oslabení týmu. Byla to osvědčená taktika, která mohla vést k zisku bodů a některá mužstva ji hojně využívala. Kandidáta na redku, čili červenou kartu, nebývá těžké poznat. Nervy mu tečou už na začátku. Stačí ho párkrát naočkovat koňarem do stehna nebo lehce zatahat za dres, aby si rozhodčí nevšiml. Pak už jen stačí čekat, až mu prdnou nervy. Stačí ho obehrát o balón nasadit mu housle, jesle, dudy, mařeny, housky, párky ..., přihodit potichu hlášku „Pocem! Kam deš? Blbečku!“ a je vymalováno. Zatmí se mu před očima, začne tě nahánět a míč ho vůbec nezajímá. Při první příležitosti tě vezme přes nohy s takovou intenzitou, že rozhodčí o červené dlouho neuvažuje. Každý trenér má takového řezníka, labilního hráče v sestavě, protože jak na potvoru to bývá jinak pan fotbalista, ale je třeba zachytit správný okamžik a nejlépe po první žluté ho ihned střídat. Když to včas neuděláš, je na oslabení vážně nakročeno.

„A kdo vás tedy teď trénuje?“ No ... co myslíš?! Vzal jsem to já, co mi jako zbývalo ..“ odpověděl Franta.